

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

**ЗА МАТЕРІАЛАМИ І ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ДЛЯ НАУКОВЦІВ,
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ,
ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ,
АСПІРАНТІВ,
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**

**25 ЖОВТНЯ 2024 Р,
М. ОДЕСА**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД «ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПВНЗ «МІЖНАРОДНИЙ ЕКОНОМІКО-ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ АКАДЕМІКА СТЕПАНА ДЕМ'ЯНЧУКА»

СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Збірник наукових праць

за матеріалами І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти,
аспірантів, молодих учених

(25 жовтня 2024 р, м. Одеса)

Рекомендовано до друку вченою радою ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № 3 від 31 жовтня 2024 року)

Рецензенти:

Потапчук Т. В. – доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної і спеціальної освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Сараєва І. В. – доктор філософії, завідувачка кафедри дошкільної і початкової освіти КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради»

Організаційний комітет:

Богущ Алла Михайлівна, дійсний член НАПН України, академік, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Березовська Людмила Іванівна, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Попова Ірина Іванівна, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»;

Діхтяренко Станіслава Вадимівна, викладач-стажист кафедри теорії та методики дошкільної освіти ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти: зб. наукових праць за матеріалами I Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Одеса, 25 жовтня 2024 р. / за ред. Л. Березовської. Івано-Франківськ : НАІР, 2024. 192 с.

До збірника увійшли тези доповідей учасників I Всеукраїнської науково-практичної конференції «Сучасні освітні технології у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти». У роботах розглянуто освітні технології підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти в сучасному інформаційному просторі; використання освітніх технологій у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти; зарубіжний досвід створення і впровадження освітніх інновацій у систему дошкільної освіти.

Збірник адресовано науково-педагогічним та педагогічним працівникам, здобувачам вищої освіти, аспірантам, молодим ученим, усім, хто цікавиться проблемами сучасної дошкільної освіти.

Матеріали розміщено в авторській редакції. Відповідальність за зміст матеріалів, їхню відповідність вимогам чинного правопису і достовірність фактів та статистичних даних несуть автори

Anton VERTEL,
Candidate of Philosophical Science, Associate Professor,
Doctoral Student of the Department of Pedagogy
Sumy State Pedagogical University
named after A. S. Makarenko, Sumy (Ukraine)
e-mail: antonvertel@ukr.net

**HELMUT FIGDOR'S PSYCHOANALYTIC PEDAGOGY: IN-DEPTH
PSYCHOLOGICAL ASPECTS OF THE WORK OF A PSYCHOANALYTIC-
ORIENTED TEACHER AT AN INSTITUTION OF PRE-SCHOOL
EDUCATIONAL**

The problem urgency. Helmut Figdor points to a common prejudice – that educational errors arise mainly due to incorrect pedagogical views. He singles out the main principle of psychoanalytically-oriented teacher's work at a preschool educational institution: if the teacher wants to help the child, then it is necessary, first of all, to understand the essence of the parents' problem, that is, to forget about the child's problem for a while [5]. If parents feel that the teacher is interested in their problems, we can talk about the beginning of a relationship of trust and constructive work to realize that they need help. Only after that, the child-oriented conversation begins, as parents will be able to perceive recommendations as support, and not as criticism and encroachment on the personal sphere.

If earlier the preschool educational institution was considered by many families only as a social institution that allows you to simply leave children under supervision, today no one denies its educational role. Tiredness at work, overloading of older children in the family at school, double responsibilities of a working woman and many other things leave parents very little time to raise their own children, joyful communication with them. And in this situation, responsibility for education is unknowingly transferred to the preschool educational institution [2].

Analysis of recent research and publications. The study of A. Freud, M. Klein, D. Winnicott, R. A. Spitz, M. Mahler, B. Bettelhem, A. Aichhorn, F. Dolto, A. Neill and others is devoted to the problem of extrapolation of psychoanalytic theory into pedagogical practice.

The purpose of the article. To reveal the deep psychological aspects of the psychoanalytically oriented teacher's work at a preschool educational institution in Helmut Figdor's psychoanalytical pedagogy.

Presentation of the main material. The Austrian teacher-psychoanalyst H. Figdor singles out the reasons for the internal parents' conflict, which lead to unconscious aggression towards the child:

1) out of love for the child, parents may give up their own career and unconsciously reproach them for this sacrifice;

2) one of the divorced parents transfers feelings related to the husband (wife) to the child and experiences related disappointments as if they were dealing with an adult partner;

3) the father is jealous of his wife for the child, because the child «takes away» from her the central place in the family;

4) children do not live up to the expectations placed on them in their development.

If parents of a preschooler have ambivalent feelings, they should learn to admit to themselves aggressive feelings towards the child. But even if parents understand that they feel something similar, they cannot in any case admit it to themselves, let alone openly tell about such theirs «shameful feelings» to those who take a moralistic attitude towards them, which causes an unbearable feeling of guilt.

Added to this is the parents' powerlessness, caused by the children's growing demands and desires, to which they do not know how or cannot respond authoritatively, and the conflicts that constantly arise make them suffer. This is reflected not only in the family atmosphere, but also makes the preschool educational institution in these parents' eyes (most often unconsciously) an institution that should compensate for their own pedagogical incompetence.

The preschool educational institution, thus, becomes for these parents an important guarantor of their mental balance. On the one hand, it makes it possible to preserve their usual lifestyle, and on the other hand, it frees them from feeling guilty about children, eliminates the fear of their own pedagogical incompetence, which can

lead to problems in children's development. This parents' sense of confidence is very unstable and easily destroyed, it is only necessary for the educator to talk to them about their responsibility and about the fact that:

- 1) the child's problems reach their roots in the family;
- 2) solving the child's problems is the parents' task [3].

Acknowledging this leads to a sense of own inadequacy. In parents, a latent sense of guilt is activated because the child does not receive enough attention from them. Parents are sorry to hear that the child in the group is much more «obedient» than at home. For many parents, the thought that a teacher can cope with a group of children, which a family cannot achieve with one child, means a painful loss of their sense of self-sufficiency. Therefore, most parents do not take their children's problems seriously, they deny or downplay them, blame (in return) educators or avoid conversations with educators by simply not appearing at the preschool educational institution [6].

In the position taken by many parents regarding the preschool educational institution, an extremely «infantile» (irrational) relations pattern is observed, which is completely opposite to a rational, that is, «adult» problem understanding.

H. Figdor points to the fundamental, decisive role of the first parent meeting in a preschool educational institution. The first parents' meeting lays the foundation for parents' perception (consciously or unconsciously) about the preschool educational institution. Most directors begin their speech with organizational issues: detailed information about working hours, pay, or others such as food, sleep, excursions, clothing, and more. Parents are invited to actively work together (or listen to complaints), the importance of cooperation is emphasized, etc. Thus, the situation is strikingly reminiscent of the first teacher's or school director's speech to schoolchildren at the beginning of the school year, the task of which is to remind minors of their responsibilities [1].

H. Figdor developed an algorithm for meeting with children's parents at a preschool educational institution at the beginning of the year:

1. Greetings. Thanking the parents for their decision to send the child to preschool (this frees the parents from feeling guilty towards the child for this step).

2. A brief description of the pedagogical functions of educational group.

3. Appeal to parents for cooperation (instead of remarks), especially regarding awareness of psychological problems in the family that may affect the child. A child comes to a preschool educational institution with a burden of domestic problems, they are reflected in his behavior, educators must know about these problems and react correctly. This requires constant communication with parents, it should not take much time, it is enough to exchange information in the morning and in the evening.

4. Parents' motivation. In all families, there are conflicts, punishment of children, a father's long or frequent absence, death of a loved one, problems with brothers and sisters, negative mental state of one of the parents. The discussion of such problems shows that, firstly, these are common difficulties for educators and, secondly, such things happen quite often in life and are «pedagogical everyday life», which should not be ashamed.

5. Informing and sharing experiences will also help parents better understand their child, because they mostly see how their child behaves with them, and do not know how he behaves without them (most children behave differently in different situations). It is explained to parents that children in the group are usually more disciplined than at home. This fact makes most parents think that they simply do not know how to deal with children, but this is not the case (where the relationship is more intense, conflict situations are more likely to occur).

6. The final part. Parents are informed that educational problems are inevitable and educators who have many years of work experience can better solve difficult situations than a mother or a father. Parents should be assured that they can always count on friendly advice and help [4].

Conclusions. H. Figdor, one of the first psychoanalyst teachers, drew attention to the importance of educational work with the parents of preschool children, believing that parents and their improper upbringing are blaming for most

of the problems that arise in children. He proposed a clear algorithm for establishing interaction in the «child – parents – preschool educational institution» system.

References

1. Figdor H. Tiefenpsychologische Aspekte der pädagogischen Elternarbeit im Kindergarten. 1993. *Unsere Kinder*. Ss. 106-111.
2. Figdor H. Entwicklung der Kleinkinderpädagogik. *Die Kinderfreunde*, Dok. der Enquete «Kinder: Tagesheim – Garten – Betreuung». Wien: Ideen – Initiativen – Informationen, 1995. Ss. 10-15.
3. Figdor H. Psychoanalytische Pädagogik und Kindergarten: Die Arbeit mit der ganzen Gruppe. *Jahrbuch für Psychoanalytische Pädagogik, Band 15*. Gießen: Psychosozial, 2005. Ss. 97-126.
4. Figdor H. Praxis der Psychoanalytischen Pädagogik I. Vorträge und Aufsätze, Band 1. Gießen: Psychosozial-Verlag, 2006. 199 s.
5. Figdor H. Die ersten drei Jahre. Pädagogisch bedeutsame Aspekte der Entwicklung von Babys und Kleinkindern. *Praxis der Psychoanalytischen Pädagogik II. Vorträge und Aufsätze, Band 2*. Gießen: Psychosozial-Verlag, 2007. Ss. 57-86.
6. Figdor H., Pröstler I. Scheidungskinder – Sorgenkinder. Kann der Kindergarten helfen? *Unsere Kinder: Lebensraum Kindergarten. Methoden des Kindergartens*. Linz: Verlag Unsere Kinder, 2000. Ss. 88-93.

Олена ДЕКИНА,
магістрантка 2 курсу, спеціальності
012 Дошкільна освіта
Університету Ушинського»
e-mail: Dekina.OS@pdpu.edu.ua

ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИКИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ У РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Актуальність проблеми. Проблема розвитку мовлення у дітей старшого дошкільного віку є однією з центральних у сучасній педагогіці та психології, особливо в контексті дошкільної освіти. Важливість раннього розвитку мовленнєвих навичок є очевидною, оскільки вони відіграють

ЗМІСТ

ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНОМУ ІНФОРМАЦІЙНОМУ ПРОСТОРІ

Babchuk O.

Organization of the communicative process in an institution of pre-school education.....3

Березовська Л.І.

Цифрова компетентність як складник професійної компетентності майбутнього вихователя закладу дошкільної освіти..... 8

Богущ А.

Технологічний підхід у підготовці майбутніх фахівців дошкільної освіти.. 14

Гуданич Н.

Фасилітативна підтримка розвитку пізнавальної ініціативності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти засобами інформаційно-комунікаційних технологій 20

Діхтяренко С.

Конструювання як інноваційно-креативна технологія у професійній підготовці майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти до дослідно-експериментальної роботи 25

Lystopad O.

Professionally oriented potential of the educational environment of a pedagogical university 31

Моргун В.

Організаційні засади методичної роботи в закладі дошкільної освіти 37

Найда Р.

Дуальна форма освіти як нововведення у професійній підготовці майбутніх вихователів у ЗВО 42

Фроленкова Н., Л. Тімченко.

Професійна самореалізація майбутніх фахівців дошкільної освіти як психолого-педагогічна проблема..... 47

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ДОШКІЛЬНІЙ ПЕДАГОГІЦІ (ВИХОВАННЯ ТА НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ)

Аржанухіна С., О. Перцова., Ю. Богославська.

Використання методів арт-терапії у формуванні міжособистісних відносин дошкільників та молодших школярів 52

Борова В.

Використання моделювання в педагогічному коригуванні звукової культури мовлення дітей старшого дошкільного віку 56

Vertel A.

Helmut figdor's psychoanalytic pedagogy: in-depth psychological aspects of the work of a psychoanalytic-oriented teacher at an institution of pre-school educational 60

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

**«СУЧАСНІ ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ПІДГОТОВЦІ
МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ»**

**Збірник наукових праць
І Всеукраїнської науково-практичної конференції
для науковців, педагогічних працівників, здобувачів вищої
освіти, аспірантів, молодих учених**

25 жовтня 2024 р.

За загальною редакцією Л. Березовської

Формат 60x84 1/16. Папір офсетний.

Друк цифровий.

Гарнітура Times New Roman.

Умовн. друк. арк.11,16

**ВИДАВНИЦТВО
“НАІР”**

Івано-Франківськ, вул. Височана, 18,

Тел. (050) 433-67-93

email: fedorynrr@ukr.net

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

№4191 від 12.11.2011р.

